

Studentennummer:

Naam:



Examen *Onderwijskunde*
Academiejaar 2011-2012 - 13 januari 2011 - Eerste zitting

Lees het volgende vóór je start met het oplossen van de vragen:

- Plaats op elk blad van deze examenbundel je naam en studentennummer!
- Heb je dat ook gedaan op je roze scoreformulier?
- Het permutatienummer (versienummer van het examen) wordt door ons ingevuld.
- Bij elke vraag is slechts één antwoordalternatief juist.
- Het aanduiden van een juist alternatief levert een positieve score op.
- Er wordt géén giscorrectie toegepast.
- Ongeveer de helft van de vragen peilt de beheersing op het weet- en inzichtsniveau. De andere helft peilt vooral de beheersing van het opleidingsonderdeel op het toepassingsniveau.
- Let op met de stellingen. Ze zijn waar of onwaar. Gebruik de informatie uit de stellingen dus niet ondoordacht bij het beantwoorden van vorige of volgende vragen.
- Succes, je kan het!

Studentennummer:

Naam:

Vraag 1

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van 09 januari 2012 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Wijkschooltjes kunnen herademen

De wijkschooltjes vreesden de dupe te worden van de nieuwe 'omkadering' van het basisonderwijs.

Vandaag beginnen weer duizenden kleutertjes aan hun allereerste schooldag. De eerste dag na de kerstvakantie is namelijk een van de zeven 'instapdagen' waarop kinderen van twee en een half aan hun schoolcarrière mogen beginnen. Die instapklasjes worden door het jaar heen steeds groter. Onder meer daarom wordt al lang gevraagd om middelen om die volle klassen te kunnen splitsen.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Pascal Smet (SPA.), maakte in juli een plan bekend om 50 miljoen in het basisonderwijs te pompen. Dat zou goed zijn voor 1.300 nieuwe (kleuter)onderwijzers tegen september 2012. Goed nieuws, dus. Maar toen de wijkschooltjes - kleinere vestigingen van scholen - de plannen nader bekeken, sloeg de schrik hun om het hart.

1. Pascal Smet treedt hier op als actor uit de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. Het hier geschetste "opsplitsen van volle klassen" is een maatregel die aansluit op de organisatie op het macroniveau in het onderwijskundig referentiekader.
3. De regeling rond de "zeven instapdagen" voor het kleuteronderwijs is een maatregel bepaald in de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. "Omkaderingsafspraken" worden hier besproken als een kenmerk van de instructieverantwoordelijke op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Beoordeel in verband met dit artikel de volgende stellingen:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 2

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van 10 januari 2012 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Niet kamperen, wel telefoneren

Freinetschool De Wingerd pakt uit met telefonische inschrijvingen

GENT - Geen kamperende ouders voor De Wingerd dit jaar, want de Gentse Freinetschool pakte voor het eerst uit met telefonische inschrijvingen. Daartoe werd het kantoor van de directeurs gisterochtend even omgebouwd tot een callcenter.

Een zottenkot, daar had het kantoor van de directeurs Geert Baudoncq en Jean-Pierre Van Alfaene nog het meest van weg gisterochtend rond 10uur. Vanaf dat moment konden ouders hun kinderen via de telefoon inschrijven voor het eerste jaar secundair. De twee directeurs konden nauwelijks de hoorn neerleggen of de volgende ouder hing al aan de lijn. In amper een half uur tijd waren de 50 beschikbare plaatsen de deur uit. Maar dan nog stopte het bellen niet, want ook de eerste plaatsen op de wachtlijst zijn gewild. In totaal belandden zo'n 30kinderen op die lijst. 'Ik ben blij dat alles zo vlot is verlopen', zei directeur Geert Baudoncq. 'Maar we waren ook goed voorbereid. We hadden op voorhand aan de ouders gevraagd om hun kinderen via internet te registreren, zodat we geen adresgegevens en zo meer moesten vragen aan de telefoon.'

Beoordeel in verband met dit artikel de volgende stellingen:

1. De voorgestelde aanpak van telefonisch inschrijven voor de school De Wingerd in ingreep op het macroniveau in het onderwijskundig referentiekader.
2. De directeurs Geert Baudoncq en Jean-Pierre Van Alfaen zijn actoren in de context op het mesoniveau in ons onderwijskundig referentiekader.
3. De kern van dit artikel gaat over een organisatie-aanpak op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. In het artikel probeert men in te spelen op kenmerken van de lerende op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 3

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van 06 januari 2012 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Sneer van Léonard komt hard aan bij katholieke scholen

De katholieke identiteit van scholen is vervaagd, betreurt de aartsbisschop. Mieke Van Hecke vindt die uitlatingen kwetsend.

'De christelijke identiteit van de katholieke school is uitgevlakt.'

'Er zijn godsdienstlessen waarin over alles gepraat wordt, behalve over Christus.'

'Katholieke scholen trekken ouders aan die kiezen voor de school om redenen die niets meer te maken hebben met de christelijke identiteit. Zo wordt een katholieke school een selfservice waar iedereen komt zappen.'

Het zijn citaten uit het boek *Handelen als christen in leven en wereld* waarin aartsbisschop André-Joseph Léonard niet mals is voor het katholieke onderwijs.

Pijnlijk. Zo noemt Mieke Van Hecke, topvrouw van het katholiek onderwijs, deze uitlatingen van de aartsbisschop. 'Ik ben triest en gekwetst namens al die mensen die dag na dag hun best doen in de katholieke scholen. Ze zijn wel degelijk geëngageerd, ze dragen dat engagement wel degelijk uit.'

Beoordeel in verband met dit artikel de volgende stellingen:

1. Léonard – geciteerd in dit uittreksel - is een actor uit de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. Mieke van Hecke - die reageert in dit uittreksel - is een actor uit de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
3. De "katholieke identiteit" waarvan sprake in dit uittreksel is een element dat aansluit bij een component van het didactisch handelen op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. "Godsdienstlessen" worden hier besproken als een organisatie-element op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 4

Lees het volgende uittreksel uit De Standaard van 28 december 2011 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Kwaliteit medische bijscholingen wordt niet geëvalueerd

ANTWERPEN (BELGA) - Belgische huisartsen volgen regelmatig bijscholingen, maar een inhoudelijke kwaliteitscontrole van die bijscholingen ontbreekt. Dat stelden onderzoekers van de Antwerpse en Gentse universiteit vast. Ook in het buitenland is dat zo. 'Efficiënte onderwijsmethoden zijn erg belangrijk voor die bijscholingen', zegt arts Peter Pype, verbonden aan de Universiteit Antwerpen en de Universiteit Gent. 'Het is dan ook belangrijk dat artsen de kwaliteit van een opleiding perfect kunnen inschatten.' Hij pleit voor een centrale databank die toegankelijk is voor organisatoren van bijscholing, voor individuele artsen en voor accrediteringscommissies.

Lees en beoordeel over dit krantenartikel de volgende stellingen:

1. Men bespreekt hier de kwaliteit van bijscholingen op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. De discussie spitst zich toe op een component van het didactisch handelen op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
3. De kern van dit artikel behandelt de organisatie van instructie op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. De verwijzing naar efficiënte onderwijsmethoden voor bijscholingen van de huisartsen gebeurt hier op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
B. Alleen stelling 2 is correct.
 C. Alleen stelling 3 is correct.
 D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 5

Lees het volgende uittreksel uit Knack.be van 16 december 2011 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Minister Smet wil leerkrachten uit Nederland aantrekken

Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet wil nagaan of Vlaanderen geen leerkrachten uit Nederland kan aantrekken. In Vlaanderen dreigt er op korte termijn een lerarentekort terwijl er in Nederland duizenden lerarenjobs op de tocht staan.

Vlaams minister van Onderwijs Pascal Smet wil nagaan of Vlaanderen geen leerkrachten uit Nederland kan aantrekken. In Nederland dreigen duizenden leerkrachten hun job te verliezen door bezuinigingen terwijl Vlaanderen kampt met een lerarentekort. Dat blijkt uit een brief van Smet aan zijn Nederlandse collega Marja van Bijsterveldt. Vlaanderen kampt met een nijpend lerarentekort. Een probleem dat de komende jaren nog groter dreigt te worden door de vergrijzing van het lerarenkorps, een toename van het aantal schoolgaande kinderen en een daling van het aantal jongeren dat voor een lerarenopleiding kiest. In Nederland dreigen er dan weer 5.000 leerkrachten hun baan te verliezen door bezuinigingen.

Beoordeel de volgende stellingen in relatie tot dit krantenuittreksel:

1. Marja van Bijsterveldt is een actor uit de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. De toename van schoolgaande kinderen en de daling van het aantal jongeren dat voor een lerarenbaan kiest, zijn verwijzingen naar organisatiekenmerken op het microniveau van het onderwijskundig referentiekader.
3. De verwijzingen naar de Nederlandse situatie behoren niet tot de verzameling elementen die in het onderwijskundig referentiekader aan bod kan komen.
4. De verwijzing naar bezuinigingen wordt hier besproken als een proces in de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
 B. Alleen stelling 2 is correct.
 C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 6

Lees het volgende uittreksel uit De Morgen van 13 december 2011 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Opnieuw meer spijbelaars in Antwerpen

Het aantal spijbelende leerlingen in Antwerpen is in het schooljaar 2010-2011 voor het eerst zowel in het basis- als in het secundair onderwijs gestegen. Het zijn nog steeds de +18-jarigen die de grootste groep vormen. Dat blijkt uit het jaarlijkse Spijbelrapport van de stad Antwerpen. De cijfers bevestigen een trend die in Vlaanderen al jaren wordt opgetekend. In het basisonderwijs ging het vorig schooljaar om 1.113 spijbelende kinderen op 33.101, of 3,4 procent. Dat is een stijging van 0,5 procent. Het gaat vooral om leerlingen uit de derde kleuterklas en de eerste twee leerjaren van de lagere school. Dat is volgens de Antwerpse spijbelambtenaar door het zogenaamde 'verlengde kleuterschooleffect' waarbij ouders leerplichtige kinderen gemakkelijker thuishouden. Eenzestig procent van hen heeft dan al te kampen met een leerachterstand. Het secundair onderwijs telt met 15,4 procent een pak meer spijbelaars.

1. Het "verlengde kleuterschooleffect" is een aspect van de organisatie op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. Het "spijbelen" wordt hier besproken als een problematiek op het mesoniveau van het onderwijskundig referentiekader.
3. De bespreking van de "leerachterstand" wordt hier besproken als een kenmerk van de lerenden op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. Het "Spijbelrapport" kunnen we benaderen als een aspect van de organisatie op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 7

Lees het volgende uittreksel uit De Morgen van 23 november 2011 en beoordeel vervolgens de stellingen.

Katholiek onderwijs vraagt opvang voor 'onschoolbare' jongeren

Het katholiek onderwijs vraagt speciale opvang voor 'onschoolbare' jongeren. 'Hun aanpak gaat de draagkracht van de gewone scholen te boven', zegt Mieke Van Hecke, directeur-generaal van de katholieke onderwijskoepel VKSO. Minister Smet schat het aantal probleemjongeren in Vlaanderen op 500 à 1.000.

Scholen in de steden hebben het steeds moeilijker met een harde kern van moeilijke leerlingen. VKSO vraagt specifieke proefprojecten om hen te begeleiden. 'Hen opvangen vergt te veel energie van de gewone scholen. Het gaat om een harde kern van onaangepaste leerlingen in achtergestelde stadswijken. Als ze vanwege hun gedrag van school gestuurd worden, komen ze op andere scholen terecht, waar zich hetzelfde herhaalt. Veelal betreft het allochtone jongens van 14, 15 jaar. Volgens Van Hecke maken ze het 'normale schoolgebeuren onmogelijk' en daarom is een specifieke aanpak nodig. De topvrouw van het katholiek onderwijs vraagt begeleidingsinitiatieven, 'ergens tussen onderwijs, welzijn en stedelijk beleid in'.

Beoordeel de volgende stellingen:

1. Mieke Van Hecke vraagt naar een oplossing via ingrepen in de organisatie en de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
2. Het artikel over de "onschoolbaren" situeert de oorzaak van het probleem in de context op het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.
3. Leerlingen van school sturen – zoals het hier behandeld wordt - wordt benaderd als een organisatieaspect op het microniveau van het onderwijskundig referentiekader.
4. De verwijzing naar "allochtone jongens van 14, 15 jaar" is een verwijzing naar de invloed van de context in het macroniveau van het onderwijskundig referentiekader.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 8

Lees volgend uittreksel uit een inleidend artikel. Beoordeel vervolgens de stellingen:

Afrikaanse wiskunde is niet hetzelfde als de onze driedimensionale meetkunde. Voor ons bekende patronen als a, a, b, a, a, b worden in andere culturen niet herkend. Zo denken Mozambikanen aan patronen in visnetten, mandjes en weefsels. Gerard Alberts van de Katholieke universiteit Brabant vraagt zich af of westerse landen niet te veel uitgaan van de aanname dat in Afrika wiskunde geleerd moet worden omdat we het zelf belangrijk vinden. In onze samenleving is wiskunde een voorwaarde om deel te nemen aan onze cultuur. Maar dat is niet altijd zo geweest. Vroeger waren Grieks en Latijn juist belangrijk, want daar zou je juist helder door leren denken, was het idee. We moeten uitgaan van de consument. De belevingswereld van de consument is belangrijker dan die van de docent, onderwijst hij Een oud-wiskundedocent in de zaal kan daarover meespreken. In het vroegere Batavia gaf hij wiskundeles aan meisjes op de middelbare school. Ik had het niet over appels en peren, maar over apen en beren. Want dat vonden ze schattig en sprak ze aan.
(<http://resource.wur.nl/wetenschap/detail/veen-appels-en-peren-maar-ape-en-beren/>)

1. "Uitgaan van de consument" in de context van dit uittreksel betekent dat we het *realisme* aanhangen als ontologische visie.
2. De nadruk op wiskunde als voorwaarde om deel te nemen aan de cultuur sluit aan bij een *relativistische* ontologie en epistemologie.
3. In dit uittreksel komen enkel *empiricistische* epistemologische posities aan bod.
4. Wanneer een leerkracht verwijst naar "apen en beren" in plaats van "appels en peren" benadrukt hij – volgens dit uittreksel – het belang van een *objectivistische* ontologie.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 9

Betrek de volgende tekst over onderwijsopvattingen op het thema m.b.t. de ontologische en epistemologische discussie uit het thema 3:

Een studentgecentreerde onderwijsvisie legt de nadruk op de leeractiviteiten van de studenten, die door het didactisch team worden ondersteund. Men kiest een manier van werken die studenten aan het leren zet. De leden van het didactisch team zien hun rol als een coach die studenten begeleidt bij hun activiteiten met het oog op het bereiken van de doelen van een opleidingsonderdeel. Studenten zijn hier actief: het zijn zij die meesterschap bereiken door analyses, oefeningen, reflectie, enzovoort. Een docentgecentreerde onderwijsvisie daarentegen vertrekt vanuit de expertise van de leden van het didactisch team, die studenten inleiden in een domein. Hier staat de inhoud centraal: het opleidingsonderdeel gaat over een bepaald vakgebied, en de studenten moeten de daarin gebruikte concepten 'gezien' hebben. Het didactisch team neemt de rol op zich om de inhoud te selecteren en zo duidelijk mogelijk bij de studenten aan te brengen. Studenten zijn hier passief: zij moeten de gepresenteerde informatie absorberen.

Beoordeel de volgende stellingen naar aanleiding van deze tekst:

1. Deze tekst gaat exclusief over *ontologische* posities bij kennis, leren en instructie.
2. Deze tekst gaat exclusief over *epistemologische* posities bij kennis, leren en instructie.
3. Deze tekst vertrekt vanuit *ontologische* posities om *epistemologische* posities voor instructie aan te kaarten.
4. Onderwijsvisies – zoals hier beschreven – hebben enkel betrekking op *epistemologische* stellingnames.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 10

Lees en beoordeel de volgende stellingen over de epistemologische en ontologische basis van kennisverwerving:

1. Het *constructivisme* stelt alle – door instructieverantwoordelijken aangebrachte – kennis in vraag.
2. Het *realisme* stelt dat we uitgaan van het manipuleren van de eigen reële ervaringen met de werkelijkheid bij kennisopbouw.
3. *Empiricisme* sluit de visies uit die het bestaan van de fysische werkelijkheid ontkennen bij de kennisopbouw.
4. "*Street Mathematics*" verwijzen naar de centrale rol van de context waarin ervaringen worden opgedaan in functie van kennisopbouw.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Studentennummer:

Naam:

Vraag 11

Lees en beoordeel de volgende stellingen over voorlopers van het Behaviorisme.

1. "Vibrations" verwijzen naar gedragingen die ontstaan op basis van fysische fenomenen zoals bv. Zenuwprikkels.
2. Brown verwijst naar "suggesties", wat betekent dat bepaald gedrag of bepaalde waarnemingen geassocieerd worden met andere gedragingen/waarnemingen.
3. "Mental mechanics" verwijst naar het mechanisme van de reflexen bij een lerende.
4. "Apperceptie" verwijst naar de zintuiglijke waarneming van een kenniselement.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 12

Lees en beoordeel de volgende stellingen over het behaviorisme:

1. Thorndike aanvaardt reflexen als basis voor de opbouw/het leren van nieuw gedrag.
2. De wetten van Thorndike passen het principe van stimulussubstitutie toe zoals bij de klassieke conditionering.
3. Klassieke conditionering is niet langer relevant bij de studie van leerprocessen anno 2012 omdat het nu om complexer gedrag gaat.
4. Watson ziet reflexen als de basis voor de opbouw/het leren van nieuw gedrag.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Studentennummer:

Naam:

Vraag 13

Thorndike introduceerde een grondleggende theorie voor het behaviorisme: het connectionisme. Lees en beoordeel de volgende stellingen over concrete interpretaties van de verschillende wetten die hij naar voren schoof bij het connectionisme.

1. ~~De Law of Readiness bouwt verder op de Law of Effect.~~
2. ~~De Law of Exercise gaat altijd samen met de Law of Effect.~~
3. ~~Associative Shifting bouwt verder op de Law of Effect.~~
4. ~~De Law of Effect bouwt verder op de Law of Readiness.~~

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. ~~Alleen stelling 1 is correct.~~
- B. ~~Alleen stelling 2 is correct.~~
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. ~~Alleen stelling 4 is correct.~~

Studentennummer:

Naam:

Vraag 14

Beoordeel de volgende stellingen over basisprincipes bij de voorlopers van het behaviorisme.

1. Mill benadert het leren als een vorm van het kopiëren van de zintuiglijke waarnemingen.
2. Associaties – bij het associanisme - verwijzen concreet naar het leggen van verbindingen tussen gedragingen.
3. Ebbinghaus stelde vast dat het onthouden van betekenisvolle lettergrepen beter verloopt dan het onthouden van zinloze lettergrepen.
4. Herbart definieert apperceptie als de manier waarop kennis automatisch wordt verworven.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 15

Beoordeel de volgende stellingen over de visie van Skinner op leren.

- 1 Skinner benadrukt dat de bekrachtiging zorgvuldig door de instructieverantwoordelijke moet worden geselecteerd en vastgelegd.
- 2 Skinner benadrukt dat alle gewenst gedrag door de instructieverantwoordelijke moet bepaald en gedefinieerd worden.
- 3 Chaining verwijst - volgens Skinner – naar het aan elkaar koppelen van een (gemanipuleerde) bekrachtiging door de instructieverantwoordelijke aan het gedrag van de lerende.
- 4 Prompting is – volgens Skinner - een oplossing om het niet spontaan voorkomen van een gewenst gedrag te kunnen uitlokken.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Studentennummer:

Naam:

Vraag 16

De taxonomie van Bloom speelt een belangrijke rol in de cursus onderwijskunde. In verschillende thema's hebben we deze taxonomie besproken. Lees en beoordeel nu de volgende stellingen over de taxonomie van Bloom:

- 1 Het principe van de taxonomie betekent dat het bereiken van een hoger niveau in de taxonomie slechts kan wanneer het lagere niveau voldoende bereikt is.
- 2 In de twee-dimensionele taxonomie van Bloom is de gedragsdimensie belangrijker dan de inhoudsdimensie.
- 3 Het gedragsdimensie "Herinneren" is volgens de taxonomische opbouw minder belangrijk dan "Analyseren".
- 4 Het gedragsniveau "Toepassen" hangt altijd samen met het inhoudsniveau "Procedures".

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 17

Beoordeel of de volgende leerdoelen goed getypeerd zijn volgens de twee-dimensionele taxonomie van Bloom.

1. Door een tekst over de structuur van de Belgische Federale Staat, een structuurschema uittekenen bij deze tekst.
Dit kunnen we ordenen als het "Analyseren van conceptuele kennis".
2. Een voorbeeld geven een ontplofbare stof.
Dit kunnen we ordenen als het "Toepassen van conceptuele kennis".
3. Controleren of een stof een zuur of een base is.
Dit kunnen we ordenen als het "Evalueren van conceptuele kennis".
4. Het plannen van een violuitvoering van een sonate van Bach.
Dit kunnen we ordenen als het "Creëren van conceptuele kennis".

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 18

Beoordeel of de volgende leerdoelen goed geordend zijn volgens de taxonomie van Bloom.

1. Een diagnose stellen bij een lijst ziektesymptomen in een medische casus.
Dit kunnen we ordenen als het "Analyseren van conceptuele kennis".
2. Een verzameling scheikundige stoffen ordenen volgens het Periodieke Systeem (Tabel van Mendeljev) in de scheikunde.
Dit kunnen we ordenen als het "Begrijpen van een procedure".
3. Een kritiek schrijven bij de uitvoering van een toneelstuk.
Dit kunnen we ordenen als het "analyseren van metacognitieve kennis".
4. Een checklist gebruiken om de caloriewaarde van een restaurantmenu te beoordelen.
Dit kunnen we ordenen als het "toepassen van metacognitieve kennis".

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 19

Feedback is volgens Hattie (2009) één van de meest effectieve didactische aanpakken om leren te bevorderen. Hij ontwikkelde dan ook samen met zijn collega Timperley een feedback-theorie. Beoordeel hierover de volgende stellingen.

1. "Feed forward" verwijst bv. naar vragen over de taak en het proces dat werd doorlopen.
2. "Bekrachten" van het persoonsaspect van de "student" – bv. "Je bent een wiskundeknobbel" – heeft volgens Timperley en Hattie géén leereffect.
3. De "leerdoelen aanhalen bij feedback" past bij een vormgeving van "Feed-up" bij het geven van feedback.
4. Ook uitgestelde "Feed-back" heeft een significant leereffect (rekening houdend met de effect sizes van gerelateerde onderzoeken).

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 20

Direct instruction is een populaire instructieaanpak die aansluit bij het behaviorisme. We bekeken enkele toepassingen van deze aanpak. Ook in het handboek staan voorbeelden vermeld. Beoordeel stellingen die voortbouwen op deze voorbeeldaanpakken.

1. Wanneer de instructieverantwoordelijke "get ready" zegt, dan betekent dit een vorm van bekrachtiging.
2. De nadruk op "choral respons" verwijst naar het gegarandeerd uitlokken van gedrag bij elke individuele lerende.
3. Direct instruction is altijd leerkrachtgestuurd; lerenden werken niet zelfstandig.
4. Direct instruction wordt toegepast voor het aanpakken van kennisgehelen die beperkt blijven tot één les.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 21

De "cognitive theory of multimedia learning" (CTML) van Mayer heeft een belangrijke plaats binnen de cognitivistische toepassingen voor leren en instructie. Beoordeel over deze theorie de volgende stellingen.

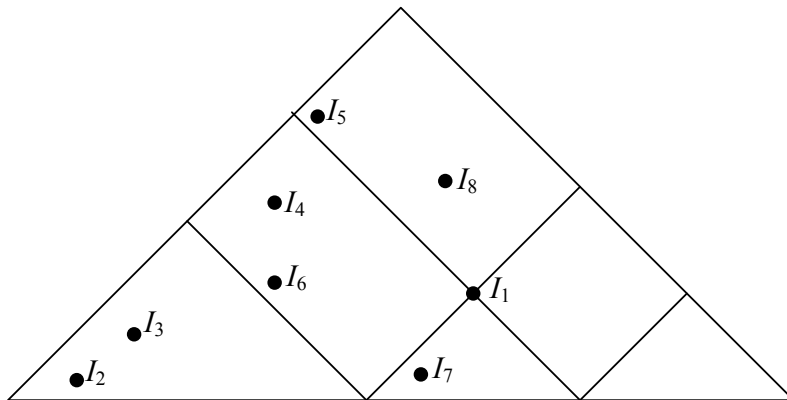
1. De CTML benadrukt dat lerenden informatie via twee kanalen kunnen verwerken en daarom tegelijkertijd informatie kunnen verwerken dat via verschillende media wordt aangeboden.
2. Het verrijken van leermaterialen met multimedia is een voldoende voorwaarde om extreem cognitieve load te vermijden.
3. De CTML gaat er mee akkoord dat men een tekst op een scherm afdrukt en die tegelijkertijd via audio presenteert.
4. De CTML voorspelt dat het aanbieden van kennis via een plaatje met tekst eraan toevoegen beter zal worden dan via een plaatje waarbij de tekst auditief wordt weergegeven.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 22

Onderstaande afdruk herken je vanuit het onderzoek rond tijdsrepresentaties. Beoordeel de stellingen hieronder die deze representaties situeren in de cognitivistische visie op leren en instructie.



1. Het gaat hier om een NLR (non-linguïstische representatie) die exact weergeeft hoe de "interne kennisrepresentatie" rond het triangulaire model voor tijdsintervallen is opgeslagen in het lange termijn geheugen.
2. Het direct aanbieden van deze NLR geheugen zal automatisch de extraneous cognitive load wegnemen bij het leren over tijdsintervallen in het triangulaire model.
3. De voorstelling ondersteunt het werkgeheugen bij het verwerken van de complexe informatie over het triangulaire model en stimuleert daardoor de schemaopbouw.
4. Deze NLR vermindert de "intrinsic cognitive load" bij het verwerken van de complexe kennis over het triangulaire model.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 23

Lees volgend scenario waarbij de "social learning theorie" (SLT) wordt toegepast. Beoordeel vervolgens de stellingen die op de interpretatie van dit scenario in gaan.

Meester Bart roept Hendrik naar voren. Hendrik is één van de slimme leerlingen in de klas, maar die graag met andere leerlingen samenwerkt en er geen probleem mee heeft om af en toe grappig uit de hoek te komen. De meester vraagt Hendrik om een vrij moeilijke wiskundeopgave aan het bord op te lossen. De leerkracht helpt wat (geeft enkele hints, doet wat aan prompting) en daardoor lukt het Hendrik om de moeilijke taak goed af te werken. De leerkracht vraagt applaus dat de klasgroep graag geeft. Dan vraagt de meester dat Hendrik een andere leerling uit de klas kiest die een opgave moet oplossen: Jannie wordt gekozen door Hendrik. Maar daarbij vraagt de meester dat Hendrik vooraan blijft en dat hij — zoals de meester had voorgedaan — de Jannie helpt met hints en prompts. Met de hulp van Hendrik lukt het Jannie om de opgave goed uit te werken: opnieuw applaus van de ganse klas. Dan mag Hendrik een tweede leerling naar voren roepen: dat wordt Frederik. De leerkracht geeft opnieuw een pittige opgave; Hendrik geeft waar mogelijk hints en doet aan prompting. De opdracht wordt opnieuw succesvol uitgewerkt: applaus voor Frederik. Dan kiest Hendrik Eva ... Maar wanneer Eva een probleempje krijgt, vraagt de meester nu dat alle andere leerlingen van de klas opschrijven hoe zij Eva zouden helpen ... Hendrik loopt samen met de meester rond en hij mag een prompt/hint gebruiken van andere leerlingen in de klas ...

1. In het voorbeeld kan je afleiden dat retentie- en productieprocessen basaal naar voren komen.
2. De verwachtingen van andere leerlingen of ze zelf de opgave kunnen oplossen ("self-efficacy") levert een "vicarious experience" op.
3. Het applaus — dat Eva krijgt — levert een "vicarious experience" op bij de leerlingen die Eva observeren bij het oplossen van de wiskundeopgave.
4. De keuze voor Hendrik (door de leerkracht) is gebaseerd op de "expectations" die andere leerlingen hebben over de mate waarin ze de wiskundeopgaven goed kunnen oplossen.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 24

Het begrip "schema" is het kernbegrip van het leerproces volgens de cognitivisten. We hebben het schemabegrip uitgebreid behandeld in de cursus.

Beoordeel op basis van deze uiteenzetting de volgende stellingen over dit begrip:

1. Schema's gaan minder in op de persoonlijke gevoelens die bepaalde declaratieve kennis normaal oproept (bv. tedere gevoelens bij de naam van de eigen dochter).
2. Scripts – een typering van bepaalde schema's - verwijzen naar eventuele "overtuigingen" van de lerende.
3. Frames – een nog andere categorie van schema's - verwijzen naar een "personal theory" bij declaratieve kennis.
4. Schema's kunnen fout of minder correct zijn (misconceptions) wanneer de netwerkstructuur nog onvolledig is.

Kies nu één van de volgende antwoordalternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 25

Lees volgende stellingen over het gebruik van mnemonics:

1. Het gebruik van mnemonics blijft beperkt tot memoriseren van visueel gerepresenteerde kennis (tekst, voorstellingen).
2. Door het gebruik van mnemonics hoeven we het werkgeheugen niet te belasten bij het opslaan van nieuwe kennis in het lange termijngeheugen.
3. Mnemonics maken actief gebruik van opgeslagen informatie uit het lange termijngeheugen om het gekozen ezelsbruggetje betekenisvol te kunnen ontwikkelen.
4. Mnemonics zijn relevante cognitivistische strategieën omdat ze helpen nieuwe declaratieve kennis te decoderen.

Kies één van de volgende alternatieven die de juiste/correcte/adequate stelling aangeeft:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 26

In het onderwijs wordt meer en meer gebruik gemaakt van Smart Boards. Op de foto hieronder zie je enkele leerlingen aan het werk. Het Smart Board is in feite niets anders dan een reuzengroot computerscherm dat drukgevoelig is (touch screen) en dat aangesloten is op het Internet. Je kan objecten op het scherm aanraken, verplaatsen, bijtekenen, dit bewaren, afdrukken, mailen naar anderen, Beoordeel stellingen naar aanleiding van deze mogelijkheden van een Smart Board.

1. Het manipuleren van de objecten op het gevoelig schermoppervlak is een vorm van het manipuleren van de beelden in een schema.
2. De aanpak met het Smart Board sluit aan bij het werken met non-linguïstische representaties.
3. De manipulaties op een Smart Board door de lerenden, bevorderen enkel het ontwikkelen van procedurele kennis.
4. Het gebruik van het Smart Board garandeert het terugvallen op multipale representaties.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 27

Cognitivism versus constructivisme. Onderstaande afdruk uit een Chinees leerlingenwerkboek voor het leren van het Engels, roept vragen op over de toegepaste visie op leren en instructie. Het thema van de les is het bepalen van wie de "eigenaar" is van iets; bv. is this your pencil? De letters op de afdruk verwijzen naar concrete objecten (rugzak, pen, boek, lat, gom, ...)

Beoordeel de volgende stellingen:

1. De aanpak kunnen we zien als een verrijking van schema's bij Engelse woorden met beelden.
2. De aanpak is een voorbeeld van enactive representations bij het leren van de Engelse basiswoordenschat.
3. De aanpak is een voorbeeld van hoe "vragen leren stellen" er als strategie kan uitzien bij het leren van Engelse woordenschat.
4. De afbeeldingen op de pagina zijn manieren om subsumptie uit lokken bij de opbouw en inoefening van de Engelse basiswoordenschat.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 28

Via de Smart Table kunnen leerlingen op een horizontaal liggend —drukgevoelig— schermoppervlak meetkundige figuren verschuiven om zo een vooropgestelde meetkundige figuur te reconstrueren (tangram spel). De leerlingen werken samen, overleggen, ...
Beoordeel de volgende stellingen die deze activiteit situeren binnen de constructivistische visie op leren en instructie.

Stellingen:

1. De activiteit weerspiegelt de fasen van "experiential learning" zoals beschreven door Kolb.
2. De lerenden bewegen zich in de "social periphery" bij het aanpakken van de puzzel-activiteit.
3. De activiteit bevordert het gebruik van logisch-wiskundige kennis zoals beschreven door Piaget.
4. De lerenden helpen elkaar gegarandeerd in de "zone of proximate development".

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
B. Alleen stelling 2 is correct.
C. Alleen stelling 3 is correct.
D. Alleen stelling 4 is correct

Studentennummer:

Naam:

Vraag 29

In de foto zie je een afbeelding van een kaperschip. De witte vlakjes zijn stukjes velcro waaraan de lesgeefster matrozen kan vastkleven en weer verwijderen (er is er één bevestigd en de lesgeefster bevestigt net een tweede). Er wordt een verhaal verteld waarin er matrozen op het schip werken en in het verhaal staan de begrippen “meer, minder, evenveel” centraal. Er wordt dus een rekenverhaal verteld om deze begrippen te versterken.

Beoordeel de stellingen die het gebruik van dit piratenschip situeren binnen de constructivistische visie op leren en instructie:

1. Het plaatsen, wegnemen, vergelijken van “matrozen” op de boot garandeert een “experiential learning” aanpak.
2. De aanpak integreert het hanteren van “enactive” en “iconic representation” volgens de opvatting van Bruner.
3. Het plaatsen, wegnemen, vergelijken van aantallen matrozen levert “fysisch-empirische kennis” op volgens Piaget.
4. Het plaatsen, wegnemen, vergelijken van aantallen matrozen op de piratenboot garandeert “discovery learning” volgens Bruner.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 30

Lees volgende stellingen over metacognitie en hogere orde vaardigheden:

1. De vragen die worden gesteld bij het hanteren van de “beertjes van Meichenbaum”, komen overeen met de verschillende regulatiestrategieën volgens de taxonomie van Brown.
2. Metacognitieve kennis omvat enkel procedurele kennis.
3. Tijdens het overschrijven van de tekst van het bord, bewust nakijken of de tekst foutloos is overgenomen, is een voorbeeld van de metacognitieve regulatiestrategie “evalueren”.
4. Wanneer de lerenden – zoals voorgeschreven in de opdracht – eerst nakijken hoeveel opdrachten ze in het totaal moeten aanpakken, dan is dit een voorbeeld van metacognitieve regulatie (voorspellen).

Kies één van de volgende alternatieven die de juiste/correcte/adequate stelling aangeeft:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 31

Volgens de taxonomie van Brown stuurt metacognitie verschillende types regulatieprocessen aan. Beoordeel de ordening van de volgende voorbeelden volgens de taxonomie van Brown. De voorbeelden sluiten aan bij een wiskundeopgave met berekening van vierkantswortels.

1. Ik dacht bij mezelf: “Hoe had ik dit vroeger al eens aangepakt?”
Dit verwijst naar de metacognitieve strategie “plannen”.
2. Ik vroeg mezelf: “Ben ik wel goed bezig?”
Dit verwijst naar de metacognitieve strategie “evalueren”.
3. Ik dacht bij mezelf: “Let op, hier zal ik snel fouten maken?”.
Dit verwijst naar de metacognitieve strategie “monitoren”.
4. Ik dacht bij mezelf: “Ik pak dit soort dingen best ’s ochtends vroeg aan.”
Dit verwijst naar de metacognitieve strategie “evalueren”.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 32

We hebben twee taxonomieën bestudeerd bij het begrip metacognitie en daarnaast een tweetal modellen voor het oplossen van problemen. Beoordeel de volgende stellingen die deze modellen en taxonomieën op elkaar betrekken.

1. Het model van Wallas overlapt volledig met het model van Polya.
2. De regulatiestrategieën in het model van Brown komen overeen met de probleemoplossingsstappen in het model van Polya.
3. Flavell besteedt geen aandacht aan de feitelijke metacognitieve regulatie in vergelijking met de benadering van Brown.
4. De metacognitieve kenniscomponenten overlappen bij Flavell en Brown.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Studentennummer:

Naam:

Vraag 33

Je leest hier een uittreksel uit een trainingspakket voor leraren wetenschappen in het secundair onderwijs. Er wordt in het pakket sterk ingegaan op het doelstellingenbereik van de instructie. Beoordeel in dit verband de stellingen.

B. Vakgebonden eindtermen

1 Gemeenschappelijke eindtermen wetenschappen. Onderzoekend leren/leren onderzoeken in ASO – 2de en 3de graad

Met betrekking tot een concreet wetenschappelijk of toegepast wetenschappelijk probleem, vraagstelling of fenomeen kunnen de leerlingen

1. relevante parameters of gegevens aangeven, hierover informatie opzoeken en deze oordeelkundig aanwenden.
2. een eigen hypothese (bewering, verwachting) formuleren en aangeven hoe deze kan worden onderzocht.
3. voorwaarden en omstandigheden die een hypothese (bewering, verwachting) weerleggen of ondersteunen, herkennen of aangeven.
4. ideeën en informatie verzamelen om een hypothese (bewering, verwachting) te testen en te illustreren.

(http://fys.kuleuven.be/alon/Lesmateriaal/SETOC/SETOC_fysica_def.pdf)

Beoordeel de volgende stellingen:

1. In dit uittreksel komen expliciet VOETen naar voren die centraal staan in het Vlaamse curriculum voor het secundair onderwijs.
2. De VOETen zijn meestal een afgeleide van een social efficiency benadering van het curriculum.
3. De te bereiken VOETen - in het secundair onderwijs - verschillen per graad zodat er op het einde alle VOETen aan bod zijn gekomen.
4. De basisvorming staat voor een deel van de VOETen dat bij alle leerlingen in het SO moet nagestreefd worden.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.**
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 34

Lees het volgende actualiteitsbericht uit Vandaag van 18 september 2011 en beoordeel vervolgens de stellingen.

12-jarigen leren op school hartmassage

ZNA, het grootste ziekenhuis van ons land, start met een uniek proefproject om het aantal doden ten gevolge van een hartstilstand terug te dringen. Alle Antwerpse 12-jarigen krijgen via hun school hartmassagepoppen om te leren reanimeren.

Jan Stroobants, spoedarts van het Ziekenhuis Netwerk Antwerpen (ZNA), wil samen met zijn team de komende maanden in alle Antwerpse scholen hartmassagepoppen en instructie-dvd's uitdelen. Die moeten de jongeren leren om de eerste zorgen toe te dienen. Zijn collega, professor Mols van de ULB, die met zijn team de methode heeft voorbereid, start een soortgelijk initiatief in de Brusselse scholen.

De artsen haalden hun inspiratie in Denemarken, waar het systeem al langer met succes wordt toegepast. "Vandaag merken we dat in ons land slechts bij 10 procent van de slachtoffers van een hartstilstand efficiënt hulp wordt geboden door omstanders. Terwijl niets doen het ergst denkbare is in zo'n situatie", legt Stroobants uit.

Om meer mensen aan te sporen tot een correcte hartmassage, mikt Stroobants op de jongeren. "Geen ingewikkelde lessen. We willen zo veel mogelijk 12- tot 14-jarigen een simpele reflex van hartmassage aanleren. We hopen dat het enthousiasme van de kinderen ook overslaat op de ouders en de rest van de familie. We willen het effect ook evalueren aan de hand van het aantal mensen dat de komende jaren de juiste hulp biedt bij een hartstilstand."

(http://www.vandaag.be/binnenland/46988_12jarigen-leren-op-school-hartmassage.html)

Beoordeel naar aanleiding van de tekst de volgende stellingen:

1. Dit uittreksel benadrukt een melioristische benadering van het curriculum omdat het de participatie aan de gemeenschap verbetert.
2. Er wordt in de tekst verwezen naar de invloed van een verborgen curriculum op school.
3. Het kleine aantal omstanders dat effectief hulp biedt bij een hartstilstand verwijst naar het falen van een social efficiency invulling van het curriculum.
4. Indien de curriculumaanpak leidt tot een situatie waarbij meer mensen hulp bieden bij een hartstilstand dan is de humanistische invalshoek op het curriculum gerealiseerd.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 35

Situeer de volgende ontwerpstappen in het IDI-model van het "Instructional Design Institute". Een ontwikkelteam ontwerpt een instructiepakket om kinderen (6-10 jaar) open te laten staan voor andere culturen en talen wanneer ze school lopen in multiculturele buurten.

1. Er wordt gezocht naar "good practices" (goede voorbeelden) die tonen hoe andere scholen in Vlaanderen dit hebben aangepakt.. *Dit hoort bij IDI-stap 2.*
2. De problematiek omvat zeer veel thema's (racisme, talenkennis, eetgewoontes, verschillen in kledij, andere feesten, andere visie op man/vrouw, ...). Het is niet doenbaar om alles aan te pakken, daarom focust men op een paar thema's waar de leeftijdsgroep vooral mee te maken krijgt. *Dit hoort bij IDI-stap 4.*
3. Er wordt besloten om een poppenspel uit te werken waarin het verhaal van twee ruziënde burens wordt gespeeld die elkaar uiteindelijk nodig hebben na een woningbrand. *Dit hoort bij IDI-stap 6.*
4. Men maakt afspraken met een theatergezelschap en twee lagere scholen van het stedelijk onderwijs om prototypes uit te werken en te evalueren. *Dit hoort bij IDI-stap 5.*

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Vraag 36

Situeer de volgende ontwerpstappen in het IDI-model van het "Instructional Design Institute". In het project wordt een aanpak en materiaal ontwikkeld om aan leesbevordering thuis en op school te doen.

Beoordeel in welke mate de volgende ontwerpstappen voor de tools en oplossingen correct gesitueerd worden in het IDI-model:

1. De ontwikkelaars kiezen leesinhouden die door leerlingen van de specifieke leeftijdsgroep zelf zijn ontwikkeld op basis van verhalen van hun ouders en grootouders. *Dit hoort bij IDI-stap 2.*
2. Er wordt beslist om een "leesrugzak" te ontwikkelen die leerlingen kunnen meenemen naar huis met de volgende inhoud: een leesboek, een gerelateerd spel, een set handpoppen die de hoofdpersonages uit het spel voorstellen en een muziek CD waarop liedjes bij de inhoud van het boek staan. *Dit hoort bij IDI-stap 4.*
3. Er worden afspraken gemaakt om de privacy te bewaken van kinderen die mee zullen draaien in een proefonderzoek met prototypes van het "leesrugzakje", georganiseerd door de Universiteit Gent. *Dit hoort bij IDI-stap 6.*
4. De ontwikkelaars interviewen ouders, leerkrachten en kinderen over hun ervaringen met andere aanpakken rond leesbevordering. *Dit hoort bij IDI-stap 7.*

Maak een keuze uit de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.**
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 37

De kwaliteit van de evaluatie kan op verschillende manieren benaderd worden. Lees en beoordeel de volgende stellingen over kwaliteitscriteria bij de evaluatie. De concrete leersituatie is een stage van een student in een instelling voor kinderen met auditieve problemen (gehoor).

1. Wanneer een student enkel beoordeeld wordt op basis van één bezoek op zijn/haar stageplek, dan staat de *validiteit* en *authenticiteit* van deze evaluatie ter discussie.
2. Wanneer de evaluatie van de stage gebaseerd wordt op een formatief schriftelijk examen dat na de stage wordt afgelegd, dan is deze evaluatievorm niet *valide* en *niet betrouwbaar*.
3. Wanneer we checklists gebruiken over de aanpak en prestaties van de student aan het begin, halverwege en op het einde van de stage om de eindscore te bepalen, dan staat de *recentheid* van de evaluatie ter discussie.
4. Wanneer we op de stagewerkplek een praktijkproef opzetten bij een kleine groep kinderen met auditieve moeilijkheden, dan versterkt dit de *validiteit* en *authenticiteit*.

Welke stelling is correct? Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Vraag 38

Beoordeel de volgende stellingen over assessment en evaluatie op het macroniveau naar aanleiding van de PISA onderzoeken:

1. De - door de OECD opgezette - PISA testen zijn een vorm van centrale toetsing.
2. De PISA-resultaten worden afgenomen op het mesoniveau van ons referentiekader en leveren daarom relevante informatie op over het functioneren van een concrete school in Vlaanderen.
3. Bij het PISA onderzoek wordt een "ipsative assessment" benadering gevolgd bij het waarderen en scoren van leerlingenprestaties.
4. De performance indicatoren bij het PISA onderzoek gaan verder dan de prestaties op testen m.b.t. getalferdheid i.v.m. wiskunde, wetenschappen en lezen.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.**

Studentennummer:

Naam:

Vraag 39

Lees volgend uittreksel uit een artikel in Klasse van 10 november 2011 en beoordeel vervolgens de stellingen:

Kritisch rapport voor onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie werkt professioneel, onafhankelijk en performant. Maar ze beschikt onvoldoende over leerlingenresultaten. Bovendien zijn er geen normen waaraan ze de interne kwaliteitszorg van de school kan toetsen. Daardoor bestaat het risico dat het doorlichtingsrapport geen correct beeld geeft van de kwaliteit van de school. Dat stelt een audit van het Rekenhof.

Het oordeel van het Rekenhof is niet negatief voor de onderwijsinspectie maar wel kritisch op bepaalde punten:

1. *Scholen zijn verantwoordelijk om hun kwaliteit systematisch te onderzoeken en bewaken, maar de normen voor die interne kwaliteitszorg ontbreken.*
2. *Het is onduidelijk of de onderwijsinspectie het onderwijs moet toetsen aan de eindtermen, en ontwikkelingsdoelen of aan de leerplannen.*
3. *De inspectie concentreert zich te veel op de leerdoelen en te weinig op andere punten die ook door de wet zijn opgelegd aan de scholen (bv. participatie).*
4. *Om het bereiken van de leerdoelen te beoordelen, kan de onderwijsinspectie te weinig beschikken over de resultaten van leerlingen. Daardoor richt ze zich sterk tot processen en minder op output en effectiviteit.*
5. *De onderwijsinspectie moet haar interne kwaliteitszorg verder ontwikkelen met vooral aandacht voor een gelijke behandeling van de scholen.*
6. *De doorlichtingsverslagen zijn niet erg toegankelijk geschreven. Voor ouders en leerlingen zijn ze daardoor weinig bruikbaar.*
7. *De overheid kan meer gebruik maken van de expertise van de onderwijsinspectie bij de beleidsvoorbereiding.*

1. De kritiek bij punt 3 betekent dat de inspectie de performance indicatoren te eng interpreteert.
2. Het verslag van het Rekenhof over de inspectie is een voorbeeld van een Deutero benadering bij evaluatie op het mesoniveau.
3. Kritiek 6 betekent dat de validiteit van de evaluatie ter discussie staat.
4. De kritiek bij punt 1 verwijst naar een gebrekkige invulling van de "consequential validity" bij de evaluatie.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Vraag 40

Lees even het volgende uittreksel uit een "oud" artikel uit Klasse voor Leraren van juni 1999.

Tien tips om slechte toetsen op te stellen

1. *Pik hier en daar een onderdeel uit de leerstof. (Waarom zouden we een evenwichtig en representatief staal nemen van alle onderwijsdoelstellingen?)*
2. *Blaas een detail op. (Waarom zouden we aan de belangrijke doelstellingen in verhouding meer belang hechten dan aan details?)*
3. *Aan wie een bearnaisesaus moet kunnen maken, vraag je alleen welke ingrediënten er moeten inzitten. (Waarom zou de vraag de beoogde vaardigheid moeten toetsen?)*
4. *Maak de vragen lekker ingewikkeld. (Waarom geen dubbele ontkenningen of drie dingen tegelijk in een vraag stoppen?)*
5. *Test maar één soort vaardigheid. (Waarom zouden we naast reproductie ook toepassingen en inzicht testen?)*
6. *Gebruik maar één soort vragen. (Waarom zou een mix van meerkeuzevragen, open vragen enz. representatiever zijn?)*
7. *Blijf vaag over wat je precies verwacht. (Waarom zou het beter zijn aanduidingen te geven over de nodige tijd of over de verwachte soort of lengte van antwoord?)*

Beoordeel deze ironische beschrijving aan de hand van de volgende stellingen:

1. De zeven "suggesties" tasten allemaal de validiteit van een evaluatie aan.
2. De zesde "suggestie" heeft betrekking op de betrouwbaarheid van de evaluatie.
3. Er wordt in één van de zeven suggesties duidelijk verwezen naar het "belang" van een criteriumgerichte evaluatie.
4. De "suggesties" leiden – allemaal samen genomen - tot een vorm van normgerichte evaluatie.

Kies één van de volgende alternatieven:

- A. **Alleen stelling 1 is correct.**
- B. Alleen stelling 2 is correct.
- C. Alleen stelling 3 is correct.
- D. Alleen stelling 4 is correct.

Studentennummer:

Naam:

Even nadenken?

- Heb je bij alle vragen voldoende nagedacht over de kennisbasis bij kernbegrippen, theorieën en voorbeelden?
- Heb je eventueel die kennisbasis wat gereconstrueerd aan de hand van schema's of tabellen in dit antwoordboekje?
- Heb je het juiste antwoord overgebracht op het roze scoreformulier? Bij ALLE vragen?
- Heb je alles ook in het net overgeschreven in de tweede kolom?
- Ben je niet vergeten op elk blad je studentennummer in te vullen?